

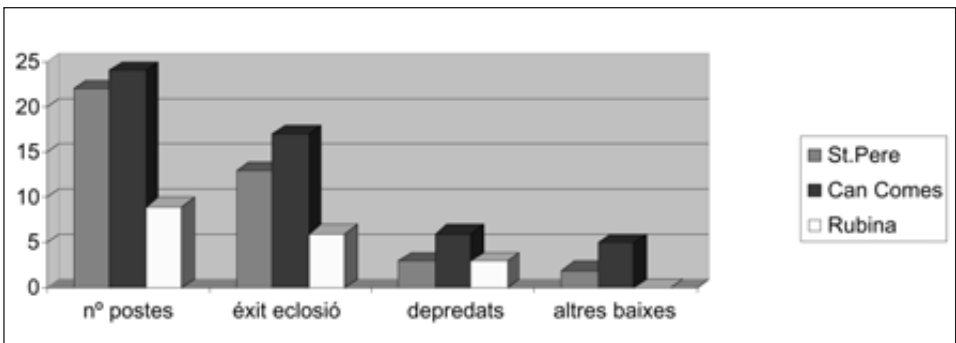

Comitè Avifaunístic Empordanès

CORRIOL CAMANEGRA

Resum de la temporada nidificant 2008 del corriol camanegra *Charadrius alexandrinus* als Aiguamolls de l'Empordà

La població altempordanesa de corriol camanegra (*Charadrius alexandrinus*), ubicada en la seva totalitat dins els límits del parc natural, es reparteixen en 3 nuclis que interectuen entre ells amb intercanvis d'individus. Així trobem la platja de St.Pere Pescador, al sud de la desembocadura del riu Fluvià, on l'èxit reproductor és el més elevat. Aquí el 2008 i després d'unes mesures de gestió a les àrees de nidificació, trobem 22 nius que pertanyen a 11 femelles (número estimat de parelles). Hi han hagut 5 fracassos reproductors, amb 3 depredacions (un de garsa *Pica pica*, un de possible de visó americà *Mustela vison* i un no identificat) un de trepitjat i un inundat. El segon nucli, ubicat a la platja de can Comes, és històricament el que rep un grau de depredació d'ous més important del parc. L'any 1997 l'èxit d'eclosió de les postes de corriol a can Comes va ser del 21,2% (Figuerola *et al.* 1999). Com a mesura correctora s'han fabricat a través del personal del parc set gàbies amb vuit entrades per evitar tal depredació. Aquesta mesura ha representat un èxit d'eclosió del 54,1% (Martí & Ollé inèdit). El 2008 s'han localitzat 24 nius dels quals 13 han tirat endavant la posta, 4-6 han estat depredats, 1 inundat i 4 abandonats per diferents causes. L'últim nucli actual el trobem a la platja de la Rubina, a prop del grau de Sta. Margarida. Aquesta població fa anys que es veu en forta regressió, a l'igual que altres espècies que

han desaparegut d'aquest indret com l'alosa *Alauda arvensis* o la terrerola *Calandrella brachydactyla*. Els nius (en la dècada dels 90 es localitzaven en la duna litoral per sobre les 10 parelles (Figuerola *et al.* 1999), actualment hi trobem 9 nius que pertanyen a 5-6 femelles (número de parelles). En total hi han hagut 3 depredacions efectuades totes elles per garses. Cal esmentar que la majoria crien ja a l'interior de la rereduna.

El primer niu complet (amb 3 ous) detectat enguany va ser el 29 de març a la Rubina, localitat on és més primerenca en la cria. Posteriorment, a St. Pere es localitza el primer niu no complet (1 ou) el 28 d'abril, seguit pel dia 5 de maig a la platja de can Comes trobant ja 3 nius complets. Sumant el total de femelles estimades en cada nucli obtenim una població nidificant per al 2008 de 26-28 parelles que realitzen 55 postes amb el 67,2% d'èxit d'eclosió (Martí & Ollé, 2008 inèdit).

Mesures correctores. Tenint en compte que la població dels Aiguamolls és un sol nucli, trobem diferències en factors negatius significatius en cada platja. A St. Pere Pescador, durant el 2007, es començà a tancar l'accés rodat a la part final de la desembocadura del Fluvià i enguany, s'ha delimitat en més de 200 estaques i amb cordó delimitant les principals zones de reproducció. Aquest fet ha vist ja amb tan sols dos any de diferència canvis, tant en número de femelles com sobretot en èxit d'eclosió. La tranquil·litat que ofereix avui dia la zona és beneficiosa per als progenitors que tenen menys estrès en sortir massa regularment del niu per molèsties diverses. Tot i això, continuen havent-hi moltes molèsties, principalment de gossos no lligats i encara de 4x4 o quads que se salten les normes. La depredació en aquesta platja és poc significativa i mesures com controlar les dues parelles de gavià argentat de la zona o la col·locació d'ous de guatlla amb líquid picant al seu interior, poden haver influït positivament en un grau d'èxit de depredació.

A can Comes, el problema principal i històric és el poc èxit d'eclosió del ou, generat principalment per gavians argentats, guineu i d'altres. Les mesures correctores, fora de la típica de can Comes de tancar la platja de l'1 d'abril al 15 de juny, ha sigut ampliar el període de tancament al 15 de juliol (ja que en aquesta època es troben encara parelles nidificants i algunes encara ho han de fer com a segones postes o reposicions) i la fabricació de set gàbies que es col·loquen directament sobre el niu quan aquest està complet. L'èxit d'aquestes gàbies està demostrat en d'altres païssos com Estats Units amb el *Chararius melodus* o a Europa amb el *Charadrius hiaticula*.

La Rubina, per la seva banda, està al límit de desaparèixer. Les molèsties ocasionades són múltiples i algunes de difícil control atesa la utilització massiva de l'espai amb centenars de gossos a diari i en dies puntuals de milers de persones. Els mateixos corriols per a minimitzar aquests factors es reproduïxen un mes abans del normal que a St. Pere i can Comes, obtenint èxit en la primera posta. De totes maneres és un indret amb alta densitat reproductora de garsa, cosa que influeix negativament amb tres depredacions. La tendència en els últims deu anys en aquesta platja ens indica que a poc a poc va desapareixent i els factors que l'ocasionen cada cop són més agreujats.

És importantíssim que aquestes mesures de gestió es continuïn realitzant permanentment i complementant en d'altres que assegurin una estabilitat al voltant de les 25-30 parelles assegurant, sobretot, un percentatge elevat d'èxit d'eclosió, cosa que assegura la permanència d'una de les tres principals zones d'aquesta limícola a Catalunya.

Alex Ollé

Comitè Avifaunístic Empordanès, CAE

Jordi Martí-Aledo

Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà

Agraïments: Sobretot i no menys que l'esforç dels autors d'aquestes línies a en "Darwin" i en Xavier Comes, que pertanyen a la brigada de manteniment de Forestal Catalana als Aiguamolls de l'Empordà. També la inestimable ajuda i suport del director del parc, Josep Espigulé i el seu cap de manteniment Jordi Pich. Per últim, volem agrair a la resta de la brigada del parc per l'ajut en la fabricació de les gàbies i a la gent de la IAEDEN per a reflectir en el seu espai la situació del corriol camanegra a l'Alt Empordà.

Bibliografia

- Sargatal, J & del Hoyo, J. 1989. *Els ocells del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà*. Barcelona: Lynx edicions.
- Figuerola, J., Martí-Aledo, J. & Cerdà, F. 1999. *Situació del corriol camanegra als Aiguamolls de l'Empordà al 1998*. Barcelona: Departament de Medi Ambient, Generalitat de Catalunya, unpublished report.
- Montalvo, T & Figuerola, J. 2007. *The distribution and conservation of the Kentish Plover Charadrius alexandrinus in Catalonia*. Barcelona: Institut Català d'Ornitologia.